

Politieke talkshows onder vuur

[Achtergrond](#) - 11 juni 2018 - Auteur: Wiebke Pittlik

In de Duitse media wordt hevig gediscussieerd over de politieke talkshows op ARD en ZDF. Ze zouden rechtspopulisten in de kaart spelen.

De directeur van de Duitse Kulturrat, Olaf Zimmermann, zei afgelopen donderdag dat de talkshows een jaar van de buis zouden moeten. Ze kunnen dan rustig over nieuwe concepten nadenken, en de integratie in Duitsland zou er wel bij varen. De Kulturrat is een overkoepelende belangenvereniging voor de cultuursector.

In Duitsland hebben politieke talkshows een belangrijke rol in het publieke debat. Programma's van de publieke omroep zoals 'Anne-Will', 'Maybritt Illner', 'Hart aber fair' en 'Maischberger' worden veel becommentarieerd en nabesproken in de geschreven media. In vergelijking met Nederlandse talkshows behandelen ze onderwerpen uitgebreider, vaak komt per uitzending maar één thema aan bod.

Suggestieve titels

Begin vorige week discussieerde Frank Plasberg in 'Hart aber fair' over vluchtelingen en criminaliteit met als onderkop: 'Kunnen zulke vluchtelingen wel geïntegreerd worden? Hoe onveilig wordt Duitsland daardoor?' Woensdag droeg de talkshow van Sandra Maischberger de titel: 'Het islamdebat. Waar eindigt de tolerantie?' Voorafgaand aan de talkshow werd de Duitse film 'Unterwerfung' uitgezonden, naar de roman van Michel Houellebecq. In de film, die zich afspeelt in 2022, heeft Frankrijk een moslimpresident die polygamie en patriërchaat invoert. De ARD noemt de film [in de aankondiging](#) vanwege de scherpte en de helderziende blik hèt boek van deze tijd.

In dezelfde week was er discussie over AfD-leider Alexander Gauland, die Hitler en de nazi's 'slechts een vogelpoepje in meer dan 1000 jaar succesvolle Duitse geschiedenis' had genoemd. Gauland is regelmatig te gast in de talkshows. Op sociale media werd opgeroepen hem niet meer uit te nodigen. Frank Plasberg liet weten dat het Bondsdaglid bij 'Hart aber fair' niet meer welkom is.

Maischberger, Illner en Will voelen niet voor een boycot van Gauland. Anne Will zei [tegen persbureau DPA](#) dat het spel dat de AfD speelt om de grenzen van wat gezegd kan worden op te rekken, niet nieuw is. Ze vindt dat niet van talkshowredacties verwacht mag worden dat die de grenzen definiëren. Het

uitsluiten van een gekozen Bondsdaglid en partij- en fractievoorzitter gaat haar te ver.

'Talkshows hebben er aan bijgedragen dat de AfD in de Bondsdag kwam'

Voorzitter Olaf Zimmermann van de Kulturrat sloot aan bij de discussie: "Meer dan 100 talkshows op ARD en ZDF hebben ons sinds 2015 over het thema vluchtelingen en de islam geïnformeerd en er aan bijgedragen dat de AfD in de Bondsdag kwam", zei hij. Hij kreeg bijval van onder meer communicatiewetenschapper Johannes Hillje. Die constateert in [een interview](#) met *Süddeutsche Zeitung* dat populistische partijen er goed in slagen hun thema's vanuit hun invalshoek belicht te krijgen. Het verweer van de redactie van 'Hart aber Fair' is dat *framing* hen vreemd is en dat ze "dat wat mensen bezighoudt zo proberen weer te geven als het is". Die houding, [schrijft Carolin Emcke in de Süddeutsche Zeitung](#), duidt niet op objectiviteit maar op een gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel.

Nieuwe concepten

Hillje constateert dat een van de grote successen van de AfD is dat de invloed van de rechtspopulisten op het publieke debat veel groter is dan hun politieke relevantie, afgemeten aan de verkiezingsuitslag. Op de website van [Deutschlandfunk](#) zegt journalist Arno Frank het nog dramatischer: "Niet meer te onderschatten is tegenwoordig de gevaarlijke rol van de talkshows bij de erosie van ons maatschappelijke samenleven." Uit angst voor het verwijt problemen klein te maken, vergroten ze ze uit, zegt Frank. Zijn oplossing: Meer *talk*, minder *show*. Diepgaande, één-op-één gesprekken.

Ook Spiegel-columnist Georg Diez komt met [aanbevelingen voor de publieke talkshows](#). Niet een uitzendpauze van een jaar, maar stoppen en opnieuw beginnen, is zijn advies. Hij pleit voor nieuwe concepten in plaats van een debatpanel met vijf leden die alleen hun eigen zegje willen doen. Ze zouden zich kunnen laten inspireren door *hackatons*, waar mensen gezamenlijk aan de oplossing voor een probleem werken, en *Townhall Meetings*, waar gewone burgers over hele concrete problemen kunnen meepraten.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel: <https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/26380/politieke-talkshows-onder-vuur>